

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, Piața mare nr. 30.
Serisori înfrancate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se
returnează.
Inserate
se primesc la Administrație
în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena la M. Duker Nachf.,
N. N. Augenthaler & Emmerle
Lorenz, Heinrich Schalk, A. Op-
penh. Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII. Erzsébet-körút).
Prețul inserțiilor: o serie
garantată pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
5-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA” iese în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se primumără la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
străinătate și la d-ii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgului Lunii Nr. 50, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 6 cor.
Cu anul acesta: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 64

Brașov, Miercuri 21 Martie (3 Aprilie)

1907.

Toacă la urechia surdului.

Zilele aceste a apărut la Buda-
pesta o broșurică intitulată „Proiectul
de lege pentru școalele populare și
naționalitățile.” Inainte de a face
earăși un pas, prin care să se învrăj-
bească și mai tare cu naționalitățile
și să le înstrăineze și mai mult,
Maghiarii dela putere sunt admoniați
în această broșură să fie cu sânge
rece și să judece calm, dacă e con-
sult să forțeze proiectul de lege care
a produs deja o iritațiune și mișcare
generală în țară, ori ar fi cu mult
mai cuminte și mai folositor să-l ia
dela ordinea zilei și să-l esamineze
din nou temeinic, ca să fie schimbat
după cum cere echitatea și dreptatea
față cu naționalitățile.

Autorul broșurei vrea să convingă
pe Apponyi cu ai săi, că nu fac bine
a forța proiectul de lege în chestiune,
căci printr'asta nu vor putea ajuta
cauzei maghiare, ci numai li vor
strica. E desigur convins despre ceea
ce spune, de altă parte însă autorul
înșuși nu se va aștepta ca cuvintele
sale să găsească ascultare, deși își
face espunerile sale cu o extremă mo-
deratiune, adresându-se către cei dela
cârmă cu calmul, cu logica și în spi-
ritul, cu care li-s'a adresat în che-
stiunea naționalităților Ludovic Mo-
csary.

Așa de pildă autorul vrând a
eerceta dacă proiectul lui Apponyi
corespunde scopurilor celor mari ale
statului ungar, zice: „Este un opti-
mism fără margini a crede că marea
problemă a regenerațiunii și a consoli-
dării naționale s'ar putea rezolva fără
de concursul naționalităților — cari
constitue partea cea mai mare a con-
locutorilor patriei — și al conducă-
torilor lor firești, a bisericilor, sau
chiar în contra lor, la caz de lipsă
cu asistență de gendarmi.... Urma-

rea ar fi numai o luptă vecinică care
ar slăbi puterile țării. Crede că pro-
iectul de lege școlar va înrăutăți ra-
porturile între statul ungar și între
naționalități și biserici și cere deci
examinarea din nou și eventual revi-
zuirea lui. Dacă guvernul ar satisface
dreptelor cereri ale popoarelor și ale
bisericeii, agitațiunea și-ar pierde orice
razim. Dar dacă proiectul din che-
stiune, așa cum e acum nemodificat,
va deveni lege, el va da o nouă armă
în mâna extremilor, cari se vor pro-
voca la el ca la o dovadă despre in-
toleranța guvernului ungar față cu
naționalități și bisericile lor.

Acest efect îl va avea deaseme-
nea dispozițiunea proiectului, prin care,
din punctul de vedere al calificațiunii
și al disciplinei, să iau școalele
și învățătorii confesionali de sub in-
fluința autorităților de până acum spre
a fi subordonați organelor administra-
ției comitatense; apoi dispoziția după
care, din cauza lipsei de succes a
instrucțiunii limbii maghiare vor fi
a se pedepsi învățătorii și totodată
și comunele bisericesti și a. Inovuți-
unile propuse par și superflue deoare-
ce guvernul are după lege dreptul de
inspecțiune superioară, poate prin ur-
mare să-și valideze voința sa în
toate direcțiunile.

Autorul e de părere că toate
aceste dispoziții vor provoca o fatală
luptă culturală.

Vorbind de învățarea limbii ma-
ghiare, arată că forțarea ei în școa-
lele populare nu poate avea nici o
valoare practică. „Țăranul nu se va
maghiariza nici odată prin școală”.
Mai mare valoare politică are asimila-
rea masselor popoarelor nemaghiare
prin sentiment decât prin limbă. In-
seși confesiunile, zice, ar îngrijii din
propriul îndemn ca în institutele lor
să se învețe limba maghiară etc.

Ar trebui deci să se evite cioc-
nirile și agitațiile în împrejurările cri-
tice politice de față, când avem să
luptăm cu vecinul nostru austriac

pentru a asigura existența noastră
economică, când ne amenință perico-
lul socialismului și emigrarea ne-seacă
puterile.

Autorul insistă apoi asupra im-
portanței Românilor, cari au mai mare
greutate politică prin aceea că sunt
numărați și prin poziția lor interna-
țională „Dacă îi vom câștiga vom
avea un folos politic extraordinar de
mare, dacă-i vom înstrăina se pot
naște de aici pericole necalculabile;
c'o răsă așa compactă, conștie de
sine și pasionată nu se poate glumi.
Ea oî trebuie câștigată ori de tot ni-
micia. Asupra ursului nu e consult
a înpușca cu alice. Știe fie-care vâ-
nătr cum e ursul rănit. Dacă nu-l
poț răpune, mai bine să nu te atingi
de el.”

„Proiectul de lege din chestiune nu
poate nici să nimicească nici să câș-
tige naționalitățile ci vatamă mai
mult tocmai pe acei factori, cari după
poziția lor sunt chemați a sta față
în față cu agitațiunea, ce împedecă
coociliarea și de a apăra ordinea le-
găli etc. etc.”

După-ce am schițat mersul ideii
autorului broșurei nu va fi super-
flu a spune că este Român. Pledează
până la un punct oarecare în favo-
rul cauzei române, dar se pune pe o
bază care nu este națională româ-
nească.

Dacă a crezut că cu modul acesta
cuvintele sale vor avea o mai mare în-
răurință asupra lui Apponyi, pe care
il încarcă cu laude personale, și a
soților săi, se va convinge curând,
că s'a înșelat și că a bătut toaca la
urechia surdului.

Adunări populare.

Acunarea de protestare din Alba-Iulia.

Alba-Iulia, în 30 Martie 1907.

(Raport special.)

Onorată Redacțiune! Despre decur-
sul adunării populare a Românilor din

Alba-Iulia și jur, ținută azi, am onoare a
vă comunica următoarele:

Încă înainte de terminul deschiderii
adunării sala cea mare dela otelul Europa
era îndesată de Români veniți din cele
mai multe comune din jurul acestui oraș.
Mulți erau adunați în curte, căci în sală
nu era loc. Inteligență, mulți preoți, învă-
țători.

La 11 oare avocatul *Rubin Patifia*
senior întâmpinat cu strigăte de »să tră-
iască» deschide adunarea printr'o vorbire
asupra situațiunii politice de azi, și schi-
tând obiectele dela ordinea zilei, roagă pe
cei prezenți ași alege biroul, care s'a con-
stituit proclamându-se președinte Rviss.
domn protopop *Simion Micu*, iar de no-
tari Dr. Ioan *Marcicac* și Dr. *Rubin Patifia*,
junior.

Alesul președinte prin vorbe pătrun-
zătoare arată primejdia ce se pregătește
școalelor confesionale prin proiectul legii
școlare alcătuit de ministrul Apponyi, pro-
iect care are intențiuni păgubitoare au-
tonomiei bisericesti, școalelor noastre și în-
vătământului românesc, peste tot are de
scop maghiarizarea naționalităților și a că-
rui urmări ar fi, în loc de învățatură, o
prostire a școlărilor români lipsiți de pu-
tința de a-și câștiga cunoștințele trebuin-
cioase în viață.

După împărțirea programului ace-
stei adunări roagă adunarea a observa
buna ordine în decursul ei și dă cuvântul
profesorului I. *Sămpălean*, care dela tri-
bună în vorbirea sa bine argumentată și
cu oratoria lui cunoscută desvoaltă drep-
tul nostru la introducerea votului univer-
sal secret fără restricțiuni, a cărui votare
prin dietă a impus'o chiar Majestatea Sa
guvernului coaliției, dar acesta voințe a
amâna introducerea lui din motive ego-
istice și neadmisibile. Noi să stăruim din
toate puterile pentru neamănata votare a
legii despre votul universal, pe care prin
adunări Români au pretins'o de urgență,
încă în trecut. Numai introducerea votului
universal poate aduce cu sine pacea între
diferitele popoare ale patriei. Pe larg mo-
tivează îndreptățirea egalității, căci cine
poartă sarcina trebuie să aibă și drepturi
mai ales acel drept ca la crearea legilor
și al lui cuvânt să se valideze.

2. A vorbit avocatul *R. Patifia*
pentru libertatea pressei, a acelei puteri de
care și miniștri au respect. Arată ce lege
de presă este azi în valoare, și cum acea-
sta lege se manuează într'un chip dușmă-
nos naționalităților. Fiindcă acum este
vorba să se facă o lege nouă de presă,

— »Dar ce mă, că nu tei fi ducând
să-ți vinzi boii?»

— »Ba d'ăia 'mî lui calea în pi-
cioare».

— »Apoi »bun târg« și las' că eu
nu-s piază rea!»

— »Să deee Domnul..., să-ți rupi gâ-
tul« termină el încet. »Drace, poate-o veni
și vorba muerii: oi fi pornit în ceas rău».

Din vuetul bălciului se deslușiau din
ce în ce strigățile covrigarilor, boltașilor,
cârciumarilor, cari își laudă marfa. Grindă
întră în »obor« își praponi boii, aruncân-
du-le o brăță de fân și se dete de-o parte,
așteptând să-i vină cumpărătorii.

Soarele e la prânz, și pe omul nostru
încă nu l'a întrebat nimeni de-i geambaș,
ori păgubaș.

»Mă, tu, ăla de acolo, cu căciula cât
banița, ai bilet pe cionăile ălea de boi?»

— »Am, d-le, am, păcatele mele« răs-
puse el și prinse — a deznoda colțul șter-
garului.

— »Lasă-l acolo, dacă-l ai».

»Da tu mă, uncheaș? Mă tat'al lui
Sân' Petru, n'auzi?»

»Ai bilet pe mărtoagă?»

— »Da'cum să n'am d-le... d-le »Ins-
pector, c'am pierit două zile ș'un conac pe
lângă logofăt, până să mi-l scoată din
condică».

— »Bine, bine».

»Cu sălbaticii ăștia primitivi nu te
poți purta decât în chipul acesta« zise
apoi slujbașul, adresându-se unui tânăr
care pășea încet și rar, fiind îmbrăcat, ca
de gerul bobotezii.

— »Adevărat. Superbă expresie gă-
siși. Sălbaticii primitivi, d-le, Trogloditi!»
Era aproape de seară când Grindă
beu aldămașul boulenilor, puse banii în
pungă și plecă 'n spre casă.

Acum se simțea par'că mai ușurat și
ținea capul sus, pășind mai înțepat, ca
omul când are ceva la chimir.

Sgomotul bălciului se pierdea din ce
în ce și doar câte un strigăt se mai des-
prindea din amestecul de glasuri: »țuică
de prună mă neică»...

»Ar fi bună« murmură omul, da-'s
multe năcazuri și se tot ducea mereu
înainte, mai iute de cum venise.

Aprape de satul »Valea Nucului«,
în marginea pădurii se află cârciuma lui
Litie, un »Venetic«, cum li zice oamenii,
îngăduit acolo din mila boerului care stă-
pânește în acele părți.

Gurile rele spun multe pe socoteala
acestui hangiu îmbogățit iute și din nimic.
Încă de pe ziua jumătate sosise acolo
Ilie Arapu, vecin cu Grindă.

Cum îl văzu, îl și sprijini cu vorba:
»Ce mai faci, fârtate Illuță? »Cre-
deam că-i înținat în punga popii, de nu
te mai vezi, nu te mai auzi!»

*) »A népkölköi törvény javorlat és a nem-
zetiségek. Irta Dr. B. E. Budapest 1907.»

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Ceas rău.

»Cu tălc e vorba ălui de-a zis, că să
flueri curcanului, de vrei ca să-ți bolboro-
sească, iar muerii să i vorbești pe plac,
dacă ți-e aminte să nu iei câmpii».

»Cum nu te-o fi durând gura de-ata-
tea cazanii?»

»Nu vezi că deșteptași copiii și puseși
vecinii 'n picioare?»

— »D'apoi copiii tot eu știu să mi-i
impac, și vecinii n'au la ce asculta la
mine!»

»Nu-ți fie ciudă, că doar atâta ți
spun: mai pune capul o leacă și las' că
ai destulă vreme s'ajungi în târge. »Nu
pleca pe drum, că nici cocoșii nu cântară
și umbliă necuratul pe pământ».

— »Așa-i vezi bine, că tot tu mi-ai
purta de grijă, de nu mi-am pierdut ca-
pul».

— »Ci-ascultă, măi omule, odată și
de mine: nu pleca în ceas rău».

— »D'apoi eu port căciula, nu tu, răs-
puse el năcăjit, și după ce-și legase mal-
dărul de fân și înfipsese furcerul într'an-
sul, merse sub șopron. Căută boii, le puse
funia în coarne și, luându-și maldărul de
nutreț la spinare, deschise poarta, mână-
du-și tovarășii de muncă: »hai, boulenii

taichii, că diseară cine știe pe ce poartă
ăți mai înțrac».

— »Ci barem fă-ți cruce și zi: Doamne
ajută, când pleci la drum».

— »Nu s'o ivi dracul la mine!»

»Vezi și mai saltă căciula aia de pe
ochi, să nu te înșele cine-va».

— »Uf, sfân. Toadere, că rele păcate
mai am de răsplătit». Zise omul depăr-
tându-se.

Toamna era pe ducă. Vântul rece
prevestea sosirea zilelor geroase, cu suferin-
țele ce-aduc peste cei sărați.

Lae Grindă merge încovoiat sub greu-
tatea maldărului, gândindu-se la nevoile,
cărora le-ar putea pune proptă, dacă și-ar
vinde boii.

»Intăi să-mi iau din cap pe »price-
tor«, că mi-a pângărit tot neamul și mi-a
înșirat toți sfinții de peste an». Datoria
încă-i veche și cată să dau, ce oi da și
să mi scot gâtul din laț. Aie!alte, le-ași
mai cârpi eu, până una alta, dac'o mai vrea
Dumnezeu, vr'o dată și cu mine.

Boii mergeau drept pe drumul clisos
și plin de hobăcuri, fără să cârmească în
vr'o parte, ca și cum ar fi simțit amarul
din sufletul stăpânului lor.

Se luminase bine, când omul nostru
era aproape de bălcu.

»Ei bună dimineța, Grindă».

— »Bună fie-ți inima, părinte«, răs-
puse el, cam incuindat.

noi avem să cerem, ca legea aceasta, să se facă așa, încât să nu mai poată fi mijloc de asuprire a gazetariilor români și ai celorlalte naționalități din patrie. Curtea cu jurați să se compună din bărbați a-i naționalității acuzatului. Numai prin o lege dreaptă se poate pune capăt frecărilor între popoarele din patrie. Deci adunarea de azi și în această privință să aducă hotărâre.

5. La punctul programului adunării despre proiectul d-lui ministru Apponyi pentru salarizarea învățătorilor dela școlile confesionale au vorbit d-nul preot din comuna Șard, Enea Pop Bota, care prin frumoasa-i vorbire plină de entuziasm și însoțită de o mulțime de exemple frumoase luate din viața și starea lucrurilor de azi.

Expunerea și motivele folosite de vorbitor despre scopul învățământului copiilor a făcut o impresie bună în inima țărănilor, cari de repetate ori intrerupeau pe vorbitor cu cuvintele »nu primim«, »nu ne trebuie«, »suntem în stare a ne ține învățătorii noștri«, etc. și »numai morții le vom putea lăsa«.

Tot la obiectul acesta a vorbit d-nul profesor de teologie Dr. Macaveiu cu multă eloquentă.

În urmă tânărul avocat Dr. Rubin Fatiția junior a citit următorul proiect de rezoluțiune :

»Românii din cercurile electorale Ighiu, Vințu de Jos, Aiud, Uioara și Alba-Iulia în adunarea populară ținută în Alba-Iulia în 17/30 Martie 1907, după ce au discutat starea politică de azi a patriei noastre și în deosebi proiectele de lege ale guvernului privitoare la învățământul elementar, au luat următoarea

H o t â r â r e :

1) Protestăm în contra întregului sistem politic de azi, care țintește numai spre crearea unui stat unitar de rasă cu asimilarea și nimicirea tuturor popoarelor nemaghiare, protestăm în contra acestor zadarnice încercări, căci periclitează, fac chiar imposibilă buna înțelegere între locuitorii patriei comune și ne împiedecă în libera noastră dezvoltare culturală și materială, la care avem drept neprescriptibil ca popor care de atâtea veacuri, locuim pe acest pământ pentru care atâtea jertfe am adus, atâtea sânge am vărsat.

2) Cerem introducerea imediată a votului universal direct și secret după comune, care singur corespunde legilor divine și dreptului firesc față de datorințele pe cari cu toții egal le îndeplinim, protestăm în contra amănării, protestăm în contra oricărui fel de restricțiune măiestrită, care nu ar avea alt scop, decât falsificarea voinței obștești.

3) Adunarea populară văzând cât de des și cât de greu sunt osândiți mulți dintre acei concetățeni, cari în presă își ridică glasurile pentru drepturile popoarelor din Ungaria și fiind convinsă că delictele de presă nu pot fi judecate cu dreptate decât numai de acei cetățeni, cari cunosc și pentru cari s'au scris produsele de presă, cere și pretinde o lege de presă care să închidă pentru todeauna ușa la isbucnirea animosităților dintre popoarele conlocuitoare și care să nu poată sugruma nici odată libertatea gândirii și a cuvântului și mai ales să nu poată împiedeca ma-

nifestarea voinței, dorințelor și aspirațiilor popoarelor celor ce alcătușc statul ungar.

4) Protestăm mai cu seamă în contra proiectelor de lege ale guvernului, privitoare la învățământul elementar, pentru că și aceste proiecte nu au altă țintă decât iară numai maghiarizarea, și întru realizarea acestei idei în vece nerealizabile, face imposibilă copiilor noștri câștigarea cunoștințelor celor mai trebuincioase pentru înaintarea lor ca astfel să poată deveni cetățeni folositori ai statului, protestăm în contra acestor proiecte a fi credincioși ai bisericii noastre, a căreia autonomie bisericească și școlară este adânc vătămată, protestăm în contra lor ca Români pentru că este atacată limba noastră, pe care peste toate o iubim și protestăm în fine ca oameni pe temelii drepte Dumnezezească înscut fiecețu de a se cultiva fie-care după firea sa.

5) Mulțămim arhierilor noștri, mulțămim deputaților noștri, adevărații reprezentanți ai poporului nostru, pentru lupta ce o poartă în contra acestor proiecte de lege, cerem de la ei și de aici înainte lupta cea mai energică, fără nicio șovăire, aplicarea tuturor mijloacelor posibile în cadrul legii pentru a zădărnici primirea și sancționarea acelor stricăcioase și nedrepte proiecte, în caz de lipsă ceșem chiar ca arhierii noștri toți să meargă la treptele tronului tălmăcind plănsușoră poporului român, »e-a pururea credincios dinastiei și patriei«.

Cu înțelegere așteptăm de la conducătorii neamului nostru, de la păstori aceluia, chemați ca să apere turma încredințată lor, să justifice cu bărbăție neîntită încrederea de care sunt împărțșiți, să grijească ca turma să nu fie împărțșiată, ruptă și sfășiată, căci fără de turmă ce v'd ficei cum vor sta înaintea lui Dumnezeu x

Proiectul cetit cu unanimitate și votează de 2000 bărbați adunați cu aprobări entuziaste, iar președintele adunării mulțămind tuturor pentru concursul de și buna ordine observată, declară adunarea de închisă.

Locuitorii cercurilor pretoriale B-Huedin (Bánffyhungyad) și Hida (Hidalmás) se convoacă la adunarea populară ce se va ține în Fildul de Jos în 8 Aprilie st. n. 1907 în curtea școlii române gr. cat. la 1 ora după amiază, cu următorul program : 1. Deschiderea adunării. 2. Votul universal 3. Libertatea presei și a întrunirilor. 4. Proiectul de lege asupra școlilor și învățătorilor populari confesionali. 5. Proiect de rezoluțiune. 6. Închiderea adunării.

B.-Huedin-Hida. 30 Martie st. n. 1907

Ioan Pop, Dr. Simion Tămas, Dr. Andreiu Pop, Dr. Vasile Crișan, Dr. Ioan Prodan, Mihail Mărincaș, Constantin Căciulă, Petru Forna, Iuliu Chiță, Aurel Fodor, Ioan Galis, Florian Petran, Eugen Șancu, Gavril Mureșan, George Tulbure preot, Ștefan Pop Emil D. Măcelariu, Iuliu Truță, George Meșesan, Sever Frățilă, Găvrilă Todoruț, Găvrilă Condor, Cornel Condor, Simeon Nosa, Alexandru Sava, Romul Ramonțian, Ioan Irimiaș, Petru Anca, Ioan Șancu, George Tulbure învățător, Ioachim Lucaci, Traian Șuteu, Ioan Mango, Teodor Lung.

Dascălii români și proiectul lui Apponyi.

— Glasul unui dascăl. —

În fața primejdiei celei mari ce amenință educațiunea națională și cultura poporului nostru, dacă proiectul actualului ministru de culte al Ungariei ar deveni lege, opinia publică română și străină așteaptă curioasă părerea și ținuta dascălimei române, care în această importantă chestiune cântărește greu în cumpăna judecării alături cu părerea tuturor celorlalți factori, ce dau tonul în cultura neamului.

Căci trebuie să se știe, că de noi fără de noi nu vor putea tracta nici ai noștri, și cu atât mai puțin străinii. Nu cu trufia cea uricioasă a vestitului rege francez, care a zis că el este statul, ci cu conștiința puterii nevăzute date pedagogului asupra societății omenesci zicem, că noi dascălii români suntem însași școala românească. Prin urmare despre școala românească fără de noi nu se poate tracta.

Este lucru știut, că, dacă nu i-ar fi pus sulita în coaste dascălimea ungurească, actualul ministru de culte n'ar fi făcut nimic pentru îmbunătățirea stării lor materiale. Și aceea se știe, că la Budapesta se luau zilnic informațiuni despre anemica mișcare a dascălimei române din toamna și iarna anului trecut și cu mare băgare de samă se pipăia pulsul acestei dascălimi, după care se întorceau și se strângeau șiroafele proiectului despre școlile confesionale. Noi dascălii, suflet din sufletul poporului nostru, nu ne-am prea dat focul dela inimă, pentru-că, adevărul grăind, nici nu aveam cui să ne încredințăm durerea și vrerea.

Ai noștri nici astăzi nu înțeleg pe deplin rostul școlii populare, iar guralivul conte își închipuiește că este cu puțință a ne preface școala în pușcărie a sufletului. Între ai noștri s'a aflat unu acum trei ani, avocat și doctor în știința dreptului, care în coloanele oficioase ale monitorului bisericesc dela Sibiu a sămănat în inimi desnădejdea și ideea abandonării învățământului popular românesc, cu scopul vrednic de un neam de negustori, ca să cruțăm în tot anul câteva milioane pentru afaceri mai rentabile decât școala românească.

Între ai noștri se mai află și astăzi, ba chiar astăzi se află foarte mulți, cari fără un pic de scrupol propagă ideea de a părăsi toate școlile, a nu mai cheltui nimic pentru cultura școlară a neamului, a dezerta — bagseamă în pădure — și a lăsa totul în mila Domnului și apoi pradă vrășmașului, care ne a trimis solie războinică.

Am vorbit deunăzi cu un personaj de cea mai înaltă poziție socială, care în fața mai multor martori mi-a spus-o cu toată francheta, »nu mai dăm nimica pentru școală«

Ni se adună acum poporul în adunări și sfaturi mărețe. Și este foarte bine, ca să se știe, că neamul românesc nu vrea să fie instruit și educat în limbă străină și prin dascăli străini. Dar — se mi-se ierte cuvântul — cu proteste, fie ele cât de solemne, nu se asigură viitorul unui neam de 3 milioane și jumătate.

Acele adunări populare trebuie să do-

vedească, că și aievea voim să ne creștem neamul în legea și limba lui și prin dascălii lui proprii. Drept-aceea să și enunțe, că școala noastră odată cu capul nu o dăm, căci ea ne este asigurată nouă prin legile firii și prin constituția patriei noastre. Ei să trimită vorbă inimicului, care ar dori să ne atace școala, că iată ne pregătim la luptă de apărare, că vom face zid puternic în jurul școlii și ne vom lupta pentru susținerea ei, și nu o vom preda în mod laș și rușinos.

Să nu ne descurajăm unul pe altul cu vorbe de minciună, că suntem săraci și n'avem arme de apărare! Făcut-am vre-odată apel sincer la neamul întreg și tălcuitu-i-am vre-odată pe înțeleșul lui lipsa neapărată de școală? Făcutu-l-am să jure poporul pe convingerea dreaptă, că națiunea cea mai mare este aceea, care are cele mai multe școale?

Toate cele bune le-am încercat și le încercăm, adunat'am bani pentru muzee, case naționale, expoziții, catedrale, gimnazii, mese studentești și altele, de care neamul nostru are trebuință, dar pentru învățământul popular, pentru acest lapte dulce al neamului românesc, fără de care înceată orice viață în sufletele noastre, nu ne-am gândit serios. Nici acum nu ne gândim să întreprindem fireștii pași de asigurare: o colectă generală, la care să emuleze săracii cu cei bogăți, femeile cu bărbații, tinerimea cu cei bătrâni.

Dar și colecta aceasta, prin care s'ar manifesta în toată plenitudinea sa sentimentul de jertfă al națiunii române, ar avea numai o valoare momentană. Ci opera de salvare a școlii românești se va săvârși numai atunci, când vom urma pe de-adreptul ordinul de zi al prea luminaților și prea sfințiților părinți ai noștri dela Sibiu și dela Blaj, dat tuturor frunțașilor neamului și îndeosebi cătră noi dascălii și preoților noștri des repetat, ordin, care sună așa: să cultivăm cum se cuvine moșia noastră strămoșească, poporul, să o cultivăm ca niște stăpâni adevărați ai ei, iar nu ca niște arăndași, cari o cultivă numai cu interes de speculă, să o cultivăm în deajuns, ca să-și dea venitul adevărat acum și în veacul veacului.

Acesta este crezul nostru, acesta este simbolul luptei noastre, a dascălilor români. Dacă se va face așa, după cum cerem noi și după cum ne-am dat cu multă cumpătare părerea și cu ocaziunea anchetei noastre ținute în Sibiu în zilele de 28 și 29 Decembre 1906, bine va fi de poporul și biserica română, și negreșit bine va fi și de noi dascălii și amărății oropsitului neam românesc.

Atunci am rugat veneratele autorități bisericești să ia dispozițiuni de urgență ca și nouă să ni-se asigure dotație egală cu a învățătorilor celorlalți susținători de școale din patrie. Atunci am mai cerut, ca în acel scop să se esmită în parohii — unde reclamă necesitatea — cei mai distinși bărbați ai neamului, cari convoacă în ședință corporațiunile parohiale și arătându-le marea importanță a școlilor confesionale, să-și pună în cumpănă toată autoritatea și influința pentru exoperarea ridicării salarelor învățătoarești.

În hotărârile acelei anchete am depus tot ce am crezut, că se poate face pentru asigurarea învățământului popular românesc.

Nu avem nici acum altă părere mai

»Toate-s bune« răspunse acesta după ce rotise ochii împrejur.

— »Pe când sosește binele?
— »Apoi eu îl aștept azi.« »Dar nu mai trănecni aci, adu o oca de rachiu.«
»Ai iară de pește?
— »Că n'ai fi gândit să prinzi pește din clondirul cu rachiu?
— »Las', c'ai vedea tu«.

Arapu pisă bine iarba și, turnându-o în sticlă, adăogă: »mai încolo, să albi grijă și să strecuri doftoria asta, apoi s'o descânti, o leacă, cu zahăr«.

»Ei bată-te norocul, Iiută!« »Tăman acum pricep eu ce pui tu la cale«.

— »De bună seamă, că dela început nu-ți putea da 'n gând, că tu n'ai cap, ci numai așa, o închipuire ca să te asemeni și tu cu oamenii«.

Soarele era la asfințit, când iată sosește Grindă.

»Ei, vărul Lae!« »Ia mai abate-te o leacă pe la noi«.

— »Păi de, știu eu ce să fac?« »Nu mi-ar fi în gând, că-s singur pe acasă« răspunse acesta.

— »Las'că nu ești la capătul lumii, ai destulă vreme!«

»Uite, suntem vecini zise Arapu cătră cărciumar și nici-odată n'am clocenit paharul cu vărul Lae.«

— »Cu alte năcazuri, cine să mai gândește la pahare«.

— »Ia lasă vorba mă, vecine ce bei?
— »De, sunt cam ostenit de cale.«
»O oca de țuică bătrână, Litie!
»Prea mult, prea mult, bei și d-ta?
— »Eu începui cu vin«.
— »C'am mult... și nevoile arză-le focul!«

— »Taci mă, vere, că n'oi porunci ca să plătești d-ta!«

După un pahar urmează altul, ș'apoi altul, până ce omul nostru își simte capul greu și limba mare.

»Că dulce țuică ai măi, Litie!«

— »Țuică bătrână, vere, dela curte, păstrată 'n butie de frasin« răspunse acesta, zâmbind cătră Arapu.

În timpul acesta sosește Anghelus lăutarul, care venea dela bălcu. Văzând oameni cu chef, își încălzi puțin mâinile la foc, apoi începu să îndruge.

»De când beau rachiu de prunș, Nu mai port căciulă bună«.

»Neam de neamul tău n'a purtat căciulă bună, mă, s'frijitule, adăogă Grindă, simțindu-se înțepat«.

— »Păi d'ia-i zic și eu, că doar mi-or eși gologani, să-mi cumpăr una nouă«.

Șia iar începu :

Foaie verde trei oglice
Cântă cucu mierla-mi zice :

»Ce-ai făcut banii voinice?«

I-am beut, să nu se strice!

»Pleacă mă, nu mai chițcui aci, c'apoi te stric eu la ceafă!«

»Mă, hangule, n'ai ceva de mâncare, că mă cam ustură la stomac țuica asta!«

— »De, poate niscai mămăligă cu murătoric«.

— »Bună-i ș'ia«.

Litie aduse un codru de mămăligă rece, aproape stoegit.

»Păi bine mă, om ești tu? Tocmai mie îți găsiși să-mi dai ce-a rămas dela porcii tăi?«, zise Grindă, care furase luleaua neamțului de-a binelea.

— »Ei, vezi, că nu băgasem de samă; stai c'aduc mămăligă caldă«, răspunse acesta și trecând codrul cel sfoegit pe la spate i-l întinse, cu mâna cealaltă :

»Iac'asa«.

»Acum ești om de treabă«. Grindă prinse a 'mbuca, dar când puse i-ar mâna pe pahar își uită să mai mănânce.

»Apoi eu mă cam grăbesc, vere; mă duc pe la târge«, zise Arapu, după ce plă-tise cărciumarului.

— »Și eu m'oiu duce acasă«, răspunse Grindă și sculându-se incetinel, își luă ciomagul, pipăi chimirul de câte-va ori apoi plecă.

»S'auzim de bine, Lae«.

— »Cu bine... bine«, răspunse acesta clătîindu-se și împletecîndu-și picioarele.

Acum era întuneric. Lui Grindă i-se părea că șoseaua e 'ngustă, ca o potecută și de abia se putea ținea, și nu cadă în șanțurile pline cu apă, de pe delături.

După cât-va timp de mers, el coti pe poteca ce ducea mai de-adreptul în sat. Dar picioarele i-se muiară și bietul om se lăsa pe pământul rece și umed.

Când se trezi, era ziua. Corpul îi era țeapăn și părea că cercuri de fier îi strâng capul.

Se frecă la ochi, se uită în toate părțile și nu putea să-și dea seama de unde și până unde ajunsese el acolo.

Când se desmeteci și-și căută paralele, îl prididi plânsul și începu să se vaete ca un copil.

Alergă la cărciuma lui Litie, dar cei ce erau acolo îl luară 'n batjocură.

Acasă, copiii îl așteptau la poartă, iar când îl văzură, îi și săriră 'n cale.

»Cofeturile, tuțule, unde-s cofeturile?«

»Și mie, tuțule, și mie!«

Bietul om abia se mai putu ține pe picioare.

»Vezi, măi bărbate«, zise femeia bo-cîndu-se — »ceasul rău!«

— »Și popa... și popa calce-l nevoia!«, adăogă el.

(„Ramuri.“) D. Ciotori.

bună, decât ca să se ia prin bărbați serioși în serioasă executare votul nostru depus acolo. Și-apoi:

„Vină dușmanul ori-când îi place,
Pururea gata mă va găsi!”

Suntem recunoscători poporului, că se adună, se mișcă întru apărarea noastră. Noi o spunem verde, că privim cu toată liniștea sufletească în fața primejdiei roscolite de actualul ministru. Ii aducem aminte însă un caz nu de mult petrecut în parlamentul unei țări vecine. Parlamentul a primit un proiect de lege, și cu toate acestea ministrul școalelor a trebuit să-și retragă proiectul. Căci, după înțeleapta motivare a ministrului, nu este de ajuns, ca o lege să fie numai votată, ci să cere ca ea să poată fi și executată.

Legea proiectată de ministrul Apponyi pentru noi învățătorii români și școlile noastre profesionale nu poate avea șanse de a fi executată, căci e contrară intereselor noastre de viață și e în directă contradicție cu legea fundamentală, care ne-a asigurat odată pentru totdeauna dreptul de a dispune liber asupra școalelor noastre.

Adevărul acesta va trebui adus la cunoștința ministrului separat de fiecare comună bisericească a noastră susținătoare de școale prin concluze luate și iscălite de membri sinoadelor sau a comitetelor parohiale în frunte cu preoții și învățătorii. Să știe și ministrul ce a făcut când a compus acel proiect de lege, fără de a ține seamă și a asculta mai înainte pe cei pe cari îi privește mai de aproape.

Evenimentele din România.

Correspondența noastră din București ne comunică următoarele:

— 18 Martie v.

În Muntenia cele mai multe bande de criminali au fost distruse de armată, parte cu pușca parte cu tunul. Astfel comuna Bailești, unde era peste 10,000 de rebeli, a fost bombardată cu tunul și distrusă aproape cu desăvârșire. Sunt sute de morți și răniți. S-au făcut numeroase arestări în județele răsăritate. Constat că regret că între cei arestați se află și mai mulți preoți și numeroși învățători. În luptele dintre armată și răsculați în diferite localități s-au găsit printre cadavre și mai mulți preoți, cari cu crucea în mână atâtau pe țărani la jafuri, omoruri și incendieri.

În capitală precum și în întreg județului liniștea este completă. Cu toate aceste autoritățile au luat cele mai întinse măsuri de pază. Barierele orașului sunt păzite de trupe. Bateriile din forturi au fost întărite. După părerea oamenilor competenți cetatea Bucureștilor va putea să reziste timp de mai multe luni, nu numai în contra unei armadii de țărani, dar și în contra unei armate, regulate, fie aceasta cât de mare. În interiorul capitalei s'au luat strajnice măsuri de pază, pentru ca nu cumva drojdia societății dela margine, țigani, derbedei, foști pușcăriși precum și haimanalele, cari au de gând să pescuiească în apa turbure, să nu se dedea la jafuri. Astfel instituturile mari financiare ale Statului sunt păzite de trupe.

D-l Take Ionescu despre răscoalele țărănești.

Ziarul „Zeit” publică un articol, pe care d-l Take Ionescu l'a dictat corespondentului din București al acestui ziar.

Postul ministru de finanțe spune că a fost cel dintâiu care a recunoscut gravitatea situației, dar ea a luat proporții cari au intrat oricând prevedere. La început mișcarea țărănească a avut un caracter agrar antisemit deoarece vreii au luat în arendă multe moșii, ceea ce a provocat ura antisemitelor și a socialistilor. Mișcarea începută în Moldova a fost relativ neînsemnată. În județul Vlașca, Teleorman, Olt, Dolj, însă bandele de tâlhari au distrus tot ce au întâlnit în cale. Mișcarea aceasta a fost organizată, există o organizație cu multe ramificațiuni, dar a cărei origine e necunoscută încă. Totuși s'au găsit câteva indicii. În primul rând s'au descoperit agitatori dându-se drept studenți. Ei spun țărănilor că guvernul a tănuț testamentul lui Ștefan cel mare și al lui Traian prin care li-se dă pământ. S'au mai dovedit că mulți agitatori nu știu românește și că s'au servit de tâlmaci.

România — a continuat d-l Take Ionescu — e țara care suferă mult pe urma propagandei internaționale. Guvernul conservator s'a retras fiindcă s'a convins că numai un guvern fără opoziție va izbuti să restabilească liniștea și pacea în întreaga țară. Conservatorii vor acorda liberalilor sprijinul cuvenit în opera de îndreptare. Se va îmbunătăți starea țărănilor și se va lucra pentru întărirea autorității statului român. Nici o țară nu-i atât de ne-

putincioasă față de demagogie ca România. Dar nenorocirea ce a căzut asupra țării va avea și un rezultat bun: lupta între partidele politice va lua o formă mai blândă ca până acum. De azi înainte va urma neapărat o perioadă de reacțiune, dar aceasta nu va împedea ca să se facă cât mai multe îmbunătățiri pentru poporul dela țară.

Amănunte.

Preoții liniștesc poporul. Din județul Bacău se comunică următoarele amănunte: Locuitorii satului Borzești au pornit înfuriați la locuința arendașului moșiei Borzești, Berli Grünberg. Postându-se în fața locuinței arendașului au început turburările în ceast moment preotul din comuna Bogdana luând cunoștință de răscoală sosește și îndeamnă pe săteni să-l urmeze la primărie. Toți au ascultat cuvântul. Ajunși la primărie s'a făcut o liniște adâncă. Preotul explică manifestul dat în numele regelui. Cuvântarea preotului este ascultată cu sfințenie; sătenii în cor răspund că sunt pe deplin mulțumiți și urează mulți ani regelui și guvernului. Liniștea a fost pe deplin stabilită fără intervenirea armatei.

Țărani din satele Gutinași și Rădeana se adunaseră în fața curții academiei de pe moșia Rădeana. Procurorul de Bacău, împreună cu d-l căpitan telegrafiază să mai vină două companii de soldați pe lângă alte două ce le avea. Spiritele erau agitate. În acest moment sosind preotul care liniștesc pe răsculații din Borzești invită pe săteni să părăsească locul din fața curții și să meargă cu toții la biserică. Toți l'au urmat. Trăgându-se clopotele la biserică toată mulțimea s'a adunat la biserică. Cuvântarea preotului a liniștit toate spiritele; toți și-au cerut ertare dela preot pentru nechibzuința lor și au jurat că nu vor mai face un pas fără să întrebe pe preot.

Un investigator travestit în preot. Serviciul siguranței de pe lângă poliția Capitalei, a prins pe unul din principalii instigatori ai răscoalelor din Moldova, un fost călugăr la mănăstirea Neamțu. El a fost găsit în capitală îmbrăcat în haine preoțești și cu potcap în cap. Pe de desupt purta uniformă de roșiori și avea gradul de căpitan. El a declarat că se numește: Melhisedec Cristea Emanoil și că a fost locotenent de cavalerie. La dânsul s'au găsit mai multe cărți de vizită, în cari se intitula: »Șeful grevei din Rusia, autorul răscoalei contra țarismului pentru neobținerea mânei principesei Olga, generalismul internațional al armatelor universale în locul lui Waldersee”. Melhisedec Cristea Emanoil, dă semne sau simulează alienația mintală. El este deținut la poliție. Ancheta continuă.

Cronica din afară.

Relațiile dintre Italia și Germania.

Deși zările oficioase italiene cearcă prin tăcerea lor să nu dea nici o importanță întâlnirii ministrului Tittoni cu cancelarul Bülow, totuși cercurile politice din Roma susțin cu tărie că nu se poate nega importanța convorbirilor cari au fost pur politice. Cu mult înainte de această întâlnire s'a făcut un schimb de telegrame între Berlin și Roma. Urmarea acestei convorbiri telegrafice a fost întâlnirea celor doi miniștri, întâlnire la care ministrul Tittoni a fost asistat de doi secreteri. Această întâlnire este datorită în parte și faptului că Germania vrea să-și asigure sprijinul aliatelor sale spre a nu apare iar izolată în congresul dela Haga.

Acordul anglo-rus. Vizita pe care o fac acum ofițerii englezi ofițerilor ruși aflați cu flota rusă în Portsmouth, este considerată — fiind datorită invitației regelui Eduard — ca o nouă dovadă a înțelegerii anglo-ruse. Acordul anglo-rus e vorba să fie iscălit în cel mai scurt timp în Petersburg și constituie o nouă dovadă, se zice, a încrederii ce au aceste două state unul într'altul. În el va fi vorba și de afacerile Tibetului și Afganistanului, cât și despre Persia. Acordul nu va fi îndreptat împotriva vreunei puteri și nu va atinge nici independența Persiei.

Atentatul cu bombe din Constantinopol. Asupra cauzei atentatului de Duminecă din strada Grand rue de Pera, prin care au fost răniți mai mulți trecători, sunt trei versiuni. Una, că atentatorul a vizat pe un armean Metzogori-bey, membru al consiliului de stat turc și spion la Yldiz, care a și fost rănit; a doua că partizanii exilatului Fehim-Pașa au provocat atentatul pentru a proba sultanului necesitatea rechemării lui Fehim-Pașa, și a treia că bomba a fost zvărlită din terasa stabilimentului de mașini de cusut »Singer» pentru a provoca turburări în zilele Paștelui catolic. Cercetările continuă.

ȘTIRILE ZILEI.

— 20 Martie v.

Comunicatul »Băncii naționale» române. Direcțiunea băncii naționale din București publică următorul comunicat: »Unele ziare răspândesc zgomotul că banca națională ar fi suspendat unele operațiuni și anume scontul, din cauza împrejurărilor. Se dă cea mai formală desmintire acestui zgomot. Banca națională n'a suspendat nici una din operațiunile sale nici măcar nu le-a redus.

Adunarea generală a reuninei femeilor române. Primim spre publicare următorul comunicat: Danelor române din Brașov le reamintesc cele publicate în nr. 60 al Gazetei a. c. adecă *ținerea adunării generale extraordinare pe ziua de Joi în 22 Martie (4 Aprilie) 1907* la 3 oare p. m. în sala cea mare a gimnaziului român. La ordinea zilei este chestiunea Internatului de fetițe. *Elena Sabadeanu*, presidentă.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat de la d-l Procopiu Givulescu, protopresbiter în M. Radna 20 cor. în memoria mult regretatului său profesor Dionisiu Făgărășianu; »Grănișorul» institut de credit în H. Dobra 30 cor. D-l Ioan Maximilian, preot și soția sa Elena din Stupini în loc de parastas de 7 ani pentru fiul lor Laurențiu 20 cor.

Primească marinimoși donatori cele mai călduroase mulțumiri. *Direcțiunea gimn. gr. or. român.*

De la alegerea din cercul Lugojului. Cu privire la alegerea din Lugoj ni-se comunică următoarele amănunte: Pe baza statisticeii ce s'a făcut de către comitetul electoral român, au votat dintre alegătorii români pentru candidatul Makkay cam 240—250, între cari și preoții Cons. Silardin Roza din Leucucești, Iulian Suciuc din Dobresți, Vichentie Micu din Spatta și învățătorii Traian Barabaș din Balint, Nicolae Alexa din Gruiu, Petru Opreșcu din Cluciova, Toma Ioan din Sudrieș și încă câțiva. O parte mai mică dintre preoți și învățători nu s'au prezentat la vot. Nu-i numesc deocamdată. În schimb au votat pentru Dr. G. Popovici mai mulți streini, mai ales germani, cari fac parte din partidul nou popular german din Bănat în frunte cu d-l Frantz Brenner și câțiva socialisti. z.

Impăratul Germaniei pentru balonul dirigeabil. Conte Zeppelin, căruia împăratul Wilhelm II i-a acordat un ajutor de 500.000 mărci spre a continua cu încercările sale privitoare la dirijabilitatea baloanelor, își va reîncheia în curând încercările cu balonul.

Țăranul-boer. Din București se scrie: La Racovița (jud. Râmnicul Sărat), unde țărani s'au revoltat contra proprietarului Mavrodin au intrat în curtea și casa acestuia, pe când dânsul nu era acasă. Văzând că n'au cu cine trata, unul din țărani se îmbracă în niște haine nemțești ce le găsește acolo, își pune jobenul în cap și începu să facă pe boerul, întrebând pe ceilalți ce vor. În glumă se fac tratative: »Bine, zicea țăranul boer, și dau una și una.» »Nu ne place», strigau ceilalți, dând improvizatului boer mai multe lovituri peste ceafă. »Atunci două vouă și una mie.» »Nici așa.» Și alte lovituri urmau. Până când țăranul săturându-se de boerie, a aruncat jobenul și a plecat.

Sinuciderea unui milionar. Din New-York se anunță că William A. Proctor în vârstă de 73 ani, cel mai mare fabricant de săpun din Cincinnati și archimilionar s'a sinucis cu un foc de revolver. Cauzele sinuciderii nu se cunosc încă.

Foamea în jurul orașului Shanghai. Din Shanghai se telegrafiază că suma adunată aci pentru cei lipsiți de hrană, s'a urcat până acum la 100.000 livre sterline. În unele localități foamea bântue cu atâta furie încât populația exasperată se dedă la omoruri fără nici un motiv. Guvernul voind să aline suferințele nenorociților, a comandat cantități enorme de cereale în America și în Australia.

Avis. În cancelaria subscrierului află imediat aplicare un tânăr deplin versat în afacerile notariale pe lângă un salariu fix de 50 coroane, vipt și cuartir, — afară de vestminte de pat — precum și o terțialitate din venitele îndreptării catastrului, ce se va pune în lucrare cu 1 Aprilie. *Traian Radu*, not. cercual în Feneș, p. u. Zalatna.

ULTIME ȘTIRI.

Adunări de protestare.

(Telegr. part. ale »Gaz. Trans.»)

Făgăraș, 2 Aprilie. Adunarea populară ținută astăzi în piața orașului a succes impozant. *Au luat parte vre-o zece mii Români* din Făgăraș și comunele învecinate. Adunarea a fost presidată de deputatul Dr. Nicolae Șerban. Au vorbit avocații Dr. Șenchiu și Dr. O. Vasu, stărnind mare însuflețire. Mille de Români, în frunte cu preoții și învățătorii, au protestat solemn și energic contra proiectului Apponyi.

Dej, 2 Aprilie. Adunarea populară de protestare convocată pe astăzi aici, a fost cercetată de mai multe mii de Români. *Adunarea a fost însă oprită în mod volnic de către autorități.* Inițiatorii adunării au convocat o nouă adunare pe Sâmbătă în 6 Aprilie, ceea-ce s'a și conces. Indignarea Românilor a fost mare, nu s'a întâmplat însă nici un incident.

Belgrad, 2 Aprilie. În Scupștină a interpelat deputatul radical Pecsics în chestia proiectului Apponyi, pe care-l consideră ca o măsură luată contra Sârbilor din Ungaria, și întreabă pe ministrul Passici, dacă a intervenit în mod amical pe lângă guvernul ungar în chestiunea aceasta. Interpelarea a fost transpusă ministrului Passici, care a absentat dela ședință.

București, 2 Aprilie. (Relație oficială pe ziua de eri, Luni). *Știrile din toată țara arată că e liniște pretutindeni.* Amănuntele date de ziare privesc represiunile contra bandelor urmărite, cari de altfel nu au mai făcut nouă pradăciuni, nici incendii. *Faza violentă a răscoalelor se poate considera terminată.*

București, 2 Aprilie. Conziiliul de miniștri care s'a ținut eri a hotărât următoarele: Rezervele armatei chemate să fie ținute sub drapel timp de trei luni; efectivul armatei să fie de 100.000 oameni până la finele lunii, eventual până la Sf. Ilie; coloane volante să circule mereu în acest interval prin toate județele; în centrele de agitație să bivacueze trupe.

București, 2 Aprilie. Prefectul județului Vlașca, unde răscoalele luaseră o întindere amenințătoare, comunică că devastările și incendiările în tot județul, au încetat de două zile. Trupele au plecat în câteva direcții, spre a aresta pe toți capii răsculaților. Rezerviștii de prin sate arestează ei înșiși pe țărani ce s'au răsculat. În comuna Letea, țărani repară singuri ce au devastat. Doi capi ai răsculaților, cari au încercat să fugă, au fost împușcați. Trupele, prin ținuta lor hotărâtă, au restabililit complet ordinea și în câteva zile se speră a se începe viața normală. Trupele silesc pe țărani a readuce produsele și obiectele furate, în alte locuri țărani o fac de bună voie.

București, 2 Aprilie. Eri a început în numeroase județe *facerea ogoarelor de primăvară.* Se speră că în câteva zile munca zilei va fi luată în toată țara.

Viena, 2 Aprilie. O telegramă din Petersburg anunță că vestitul agitator antisemit Crușevan a luat cuvântul în Dumă pentru a se explica asupra învinuirilor ce i se aduc, cumcă el ar fi pus la cale turburările din România. Crușevan a spus că el nu poate fi bănuț, deoarece s'a văzut că țărani s'au ridicat împotriva vevrilor, prin urmare instigația nu poate fi căutată decât în rapacitatea acestui popor. În discuția ce a urmat în Dumă monarchiștii au folosit prilejul de a arăta că Constituția nu e bună la nimic și că nu servește nimănui; dovadă România care de 40 de ani are Constituție și parlament, și cu toate acestea starea țăranului român este cu mult mai rea și mai apăsată ca a țăranului rus.

Diverse.

Un dejun sub-marin. Un american excentric și bogat (și care bogat american nu e excentric?) a invitat niște prieteni la un dejun într'un vas sub-marin. Într-o invitație era și un senator cu soția sa, Thurston, precum și încă un alt american excentric, asemenea cu soția sa. Dejunul a ținut două oare sub apă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branicea

Dela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înscrise este a se înia adauga pe lângă portul poștal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Diverse:

„**Novela**“ de Vasile Ranta **Buticescu**. Broșura are 286 pagini și conține istorioare frumoase scrise într-un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto.

Poesii de Vasile Ranta **Buticescu**. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Cartea ilustrată pentru copii și copile de **George Simu**. Această broșură conține piosii istorioare și morale spre exortarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani + 56 b. porto.)

Dinu Millan roman. Nenuia sfânt, de **Const. Mille** Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

Feciorul **Popei**. Facerea **Joitei**. O dragoste a veacului. **Rochia Catifei**. **Amedeo Madini**. Din viață tristă După natură. **Bacalaureatul**, de **Const. Mille**. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Pe pragul mormântului**“, de **prețul G. Simu**, conține versuri funebreale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Juvenilia, prosă și versuri, de **Sextil Pascariu**. Prețul cor. 1.60. pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferența ținută la **Atheneul român**, de **C. Dicescu** la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de **Gr. G. Pencescu**, prețul 50 b. + 5 b. porto.

Nu mă uita! Colecțiune de versuri pentru ocazii funebreale. Aranjată prin **N. F. Nemțiu**. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Priveag, ediția 1-a de **Ioan Iosif Sceopul** Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de **Al. A. Macedonski**. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scriitori, cetitori și critici de **N. Rădulescu-Niger** 50 b plus 5 b. porto.

Lira Sionului său cântarea sărbătorilor de **Aron Boca Velohereanu** 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adică Cantări la morți, adunate de **I. Pop-Releganul**. Prețul 90 bani. (+ 10 b. p.)

Cu vârful penei, scrieri satirice humoristice de **Antoniu Pop** 1 Cor plus 10 b. porto.

Umbre și lumini poesii de **Em. Părdăanu**, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunei, articoli și foișore de **Ion A. Lăpedat**. P. et. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influența franceză în România de **A. Xenopol** profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

„**Despre cel dintâiu ajutor la vătămări ale ochilor**“ de **Dr. Ioan Popp**, medic colonel și r. Această broșură conține pe 56 pagini sfaturile cele mai bune, cum se se procedă și ce măsuri grabnice se se ia în cazurile de vătămări ale ochilor o cârtică, care n'ar trebui să lipsescă din nici o familie.

Cântul în școala populară de **Iuli Pop**, învățător în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățători și părinți, prelucrat de **Basil Băbu**, profesor la seminarul din Blășiu. Prețul 80 b. (cu posta 90 b.)

A mai apărut tot din pé a medicului colonel **Dr. Popp** instructiva broșura „**Combaterea Malariei**“ și va apare în curând în broșură și tractatul foarte interesant și folositor „**Despre tutun**“, o schiță istorică-igienică.

Bucșurile de mai sus se pot procura dela tipografia și librăria **A. Mureșianu** cu 40 b. exemplarul cu porto ou tot pentru intern și cu 50 b. exemplarul pentru România.

Amintiri din Grecia de **Teodor Bule**; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto).

Schite din Italia de **Teodor Bule**. prețul 2 cor. (+ 20 b. porto).

Teoria dramei ou un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. **Dr. Iosif Blaga**. Prețul corone 3.60 (plus 30 b. porto)

Be vânzare

Casa Nr. 68 din **Strada Portii**. Oferte în scris sunt a se adresa la „**Reuniunea industrială săsească din Brașov**“ (Gewerbeverein). 2791,2-3.

„VOILEANA“

casă de economii, societate pe acțiuni în **Voila** (u. p. **Alsó Szombatfalva**)

Acții de vânzare.

Biroul Institutului „**Voileana**“ are următoarele acțiuni de vânzare:

- 10 acțiuni dela „**Murășana**“ din **Szász-régen**.
- 2 acțiuni dela „**Zlăgneana**“ din **Zlagna**.
- 2 acțiuni dela „**Porumbăceana**“ din **Alsó Porumbák**.
- 4 acțiuni dela „**Parsimonia**“ din **Bran**.
- 2 acțiuni dela „**Detunata**“ din **Bucium** (**Alsó Fehér m.**)

Doritorii de a cumpăra din aceste acțiuni au a'și trimite ofertele lor la biroul subsemnat

„**Voileana**“
casă de economii, societate pe acțiuni în **Voila**.
2781,3-3.

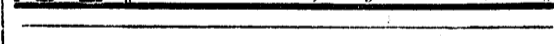

Tusă!

Cine nu se îngrijesce de tusă păcătuiesc contra sa.

Caramelle de piept ale lui **Kaiser** cu 3 brați

(25-32.) probate de medici și recomandate contra tusei, răcelei, guturaniului. 4512 recunoștințe dovedesc efectul minunat al acestei medicini. — Un pachet costă 20 și 40 fileri și se află la farmaciile: în **Brașov V. Roth, E. Kugler, Fried. Jekelius, Franz Kellemen, Julius Hornung, H. G. Obert, W. Klein, Fried. Stenner, Eug. Neustädter**.

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul **Calistrat Coca**, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernăuți cuprindând diferite rugăciuni: rugăciunea de seră, cântă d-l nostru **Isus Christos**, ingerul păzitor cântarea de laudă pentru sfânta **Născătoare**. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de **Duminecă**. Acatistul binevestirii. **Canone**. Rugăciuni de pregătire pentru **mărturisire**. Rugăciunile din săptămâna luminată. **Rugăciunile** din ziua **Născerii Domnului**. **Rugăciuni** de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxuse. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit. În pânză neagră, cu cruce de aur — 75 78 cr. ceva mai mari cu 90 cr., 1 fl 28 cr. 2 fl. 40 cr. Mai garnisite și cu flori 2 fl. 50 cr. Mai departe de tot luxuse, cari se pot face și ca dar de Crăciun în preț de: 2 fl. 60 cr. 2 fl 90 3 fl 70, 4 fl. 40. 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumuseță neîntrăcută.

Versurile născerii Domnului nostru **Isus Christos**. . . . . -12.

Visul Născătoarei de D-zeu —12.

Sonorul său frumos răsunător-rele lanso-cântări la mormântul Domnului nostru **Isus Christos** de **Ue-nesou**. . . . . 24.—

Epistole a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis-o **Dumne-șen** din ceriu, ... -24

Garantează soluri veritabile de **TRANDAFIRI și POMI ROȘII** și livrează.

M. Fr. Wilk jun. & Comp.
Codlea (Comitat Brassó).
PREMIAT CU MEDALIA D'OR 1906
PLANTATIUNE NOUĂ DE GRĂDINI.
CATALOG PRINCIPAL GRATIS.

Se caută **Agenti** și reprezentanți locali pentru vânzarea de **Rolete de lemn și Jaluzi** cu provision mare.
Ernst Geyer, Braunau, Böhmen.
(2793,2-10.)

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și târguri este cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religieuna ortodoxă română, cuprindând rugăciuni de dimineață și de seră, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Această carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acesteia mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „**Lauda lui Dumnezeu**“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpăta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.	Cor. b.
Legătură trairică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	—90	Imit. de fildes cu catifea și inchițtore 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	„ „ „ cu catifea și po-dobă mai mare 3.10
„ „ „ cu incheietóre	1.80	
„ „ „ cu cadru argintat și inchițtore	2.10	

Vândătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „**Cartei de rugăciune**“ întocmité de protopresbiterul **Calistrat Coca** cu aprobarea consistoriului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprindând asemenea tôte rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru tóți școari.

Prețul acestei cărți:

În pânză neagră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxosă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin **Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov**, unde au să se adreseze și vândătorii.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI	REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI <i>Compturi, Adrese, Circulare, Scrișori, Couverte, în toță mărimca.</i>
STATUTE. FOI PERIODICE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE BILETE DE INMORMENTARI.
PROGRAME ELEGANTE.	
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, **Brașov Târgul Inului Nr. 30**, în etagiul, înderept în curte. — **Prețurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la **Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.**